

A társadalomkutatás tér-spektruma

(szemléletek, módszerek, diszciplínák)

Nemes Nagy József

MRTT Vándorgyűlés, Eger, 2015.

Egy „bevett” tagolás – diszciplináris terek

- „Alapok”

Filozófia

Természettudományok (fizika, matematika)

Földtudományok (geográfia nélkül)

+ *Művészet*

- „Terek” (témák)

Történeti tér, Politikai tér, Gazdasági tér,

Testi tér, Szociológiai (csoport) tér,

Technikai tér, Média tér, Kognitív tér,

Vidéki-táji tér, Városi tér, Turisztikai tér,

Poétikai tér, Tudás tér

A tér a társadalomkutatás csomópontjaiban

Dilemmák

tér és társadalom viszonyának kutatásában

- Összetartozás – szétválaszthatóság (világnézet-módszertan)
- Térbeliség (területiség) - térbeniség („külső” és „belső” tér)
- Társadalomformáló tér (determinizmus) – térformáló társadalom (hatalom)
- „Nyelv” és módszertan (kvantitatív-kvalitatív, elemzés - fejlesztés)
- Hely és tér (település – régió)
- Valóságos entitások (régió) – formális („tudományos”) térfelosztások

A regionális tudomány aktuális szerepéről

- Diszciplináris nyitottság – az önállóság feladása nélkül (a regionális tudomány nem „kvantitatív geográfia”)
- A társadalomelméleti és térelméleti „tudás” egyenrangúsága
- A térbeliségre „vak” társadalomirányítási szemlélet elutasítása (kritikai regionális tudomány, „lyukas ország”)
- A „régiók” nem válthatók le a „városokkal”

A hazai területi szakma az inter- és intragenerációs „mobilitási” tere

(2015. január, MTMT – 332 aktív kutató)

- **Diszciplináris főcsoportok**
 - Regionalisták 130
 - Társadalom-földrajzosok 128
 - Más társadalomkutatók 75
- **Generációs főcsoportok**
 - „A szocializmusban” (-1989) indulók 105
 - „Az átmenet” (1990-2000) generációja 103
 - A „21. századiak” (2001-) 124

*A „hatás” (?) az „eredményesség” (?) diszciplinárisan alig tagolódik –
a „kor” komoly előny (!?)*